

بیانات در دیدار تولیدکنندگان و فعالان اقتصادی - 10 / بهمن / 1400

بسم الله الرحمن الرحيم (۱)

و الحمد لله رب العالمين و الصلاة و السلام على سيدنا محمد و آله الطاهرين و لعنة الله على اعدائهم اجمعين.

خیلی خوش آمدید برادران عزیز و خواهران عزیز؛ و من بخصوص به مسئولین محترمی که در جلسه حضور دارند، جناب آقای مخبر (۲) معاون اول محترم و وزرا و معاونین رئیس جمهور محترم تأکید میکنم که نکاتی را که در بیانات این دوستان بود - برادران محترمی که صحبت کردند و خواهر محترمی که صحبت کردند - مورد توجه قرار بدهند.

یکی از مهم‌ترین فواید این جلسه همین است که شما مسئولین محترم بدون واسطه از زبان فعالان اقتصادی مشکلاتشان را، موانع راهشان را بشنوید و من آن طور که حالا به طور اجمالی از مجموع حرفها به دست می‌آورم، در واقع دو کار اصلی بر عهده‌ی مسئولین است که خواهش میکنم جناب آقای مخبر و دوستان به این توجه کنند: یکی مسئله‌ی ایجاد یک نقشه‌ی راهبردی برای مجموع صنعت کشور و بخصوص بعضی از صنایع است، یکی هم مدیریت متمرکز و هدایت. البته نظر من را همه میدانند؛ من با دخالت دولت و دستگاه‌های دولتی در فعالیتهای اقتصادی موافق نیستم اما با هدایتشان، نظارتشان، کمکشان چرا؛ این باید حتماً انجام بگیرد. بنابراین نقشه‌ی راهبردی و مدیریت جامع یکی از کارهای لازم است. دوستانی هم که از دفتر ما اینجا هستند، نکاتی را که دوستان خطاب به من گفتند و از ما و از دفتر ما خواستند، آنها را یادداشت کنند و به من بدهند که ان شاء الله دنبال کنیم.

خب، ما در آبان سال ۹۸، یک جلسه‌ی مشابه این جلسه در همین جا داشتیم. اخیراً در همین هفته‌های اخیر بعضی از آن دوستانی که در آن جلسه صحبت کرده بودند و حضور داشتند و شرح فعالیتهایشان را داده بودند، به من نامه نوشتند و هم توفیقاتی را که در این دو سال به دست آوردند به ما منعکس کردند، هم ناکامی‌هایشان را. در این دو سالی که از آن جلسه تا حالا گذشته، بحمدالله آن مجموعه‌های آن جلسه توفیقات خوبی داشته‌اند، پیشرفتهای خوبی داشته‌اند، ناکامی‌هایی هم داشته‌اند؛ این ناکامی‌ها بعضی مربوط میشود به همراهی نکردن دستگاه‌های اجرائی، [یعنی] کمکی دستگاه‌های دولتی که باید میکردند، نکردند؛ لذا آن فعال اقتصادی نتوانسته کاری را که در نظر داشته و میتوانسته انجام بدهد انجام بدهد؛ بعضی هم به عوامل دیگری مربوط است از قبیل قاچاق و مانند اینها؛ البته مسئله‌ی تحریم هم در جای خودش تأثیرات قابل توجهی در عایق شدن در برابر موقیبتها داشته.

خب، من عرایضم را این جور شروع میکنم که اقتصاد کشور ما در سال ۹۰ دچار یک جنگ بسیار مهم و بزرگی بود؛ یعنی ما جنگ اقتصادی داشتیم. کسی که نقطه‌ی مقابل ما قرار داشت، عمدتاً دولت آمریکا بود و بعضی از همراهان در اروپا و در نقاط دیگر؛ رسماً اینها با جمهوری اسلامی جنگ شروع کردند، اعلان جنگ هم کردند که البته از سال ۹۷ این معارزه و مبارزه از طرف دشمن شدیدتر شد. هدف آنها از این جنگ، فروپاشی اقتصاد ایران بود؛ قصدشان این بود. البته حالا فروپاشی اقتصاد یک مقدمه بود برای اینکه با نابود کردن اقتصاد ایران، مردم را در مقابل نظام جمهوری اسلامی قرار بدهند و مقاصد سیاسی خباثت‌آمیز خودشان را از این طریق عملی کنند؛ هدف دشمن این بود. محاسبه‌شان غلط بود؛ البته به من این جور گفتند - من خودم تحقیق نکردم - که آمریکایی‌ها برای

این فروپاشی، زمان هم معین کرده بودند؛ شش ماه؛ فکر میکردند در ظرف شش ماه خواهند توانست اقتصاد ایران را از بین ببرند - من البته این را دنبال نکردم و نمیدانم، [اما] این جور گفتند - دشمن نتوانست. بجای شش ماه، ده سال گذشته، و در این ده سال هم روزه روز شدت این جنگ بیشتر شده اما سنگر تولید و اقتصاد کشور بحمدالله پابرجا است، زنده است. آن لشکری که در مقابل دشمن ایستاد، شماها بودید؛ افسران این دفاع مقدس، کارآفرینان و مدیران شایسته‌ی اقتصادی بودند؛ رزمندگان هم کارگران بودند؛ کارگران، رزمندگان با اخلاص و با صفای این میدان بودند. همه‌ی شماها و همه‌ی فعالان اقتصادی در این افتخار - افتخار حفظ اقتصاد کشور - شریکند؛ البته آسیب‌هایی وارد شده که حالا من بعداً یک اشاره‌ی مختصری به آنها خواهم کرد.

به نظر من اگر در این سالها مسئولان دولتی همراهی بیشتری میکردند، رعایت بیشتری میکردند، ما افتخارات بیشتری به دست می‌آوردیم، وضعمان از این چیزی که امروز هست، قطعاً بهتر بود و تعدادی از این آسیب‌هایی که در این سالهای متمادی پیش آمد، با کمک مسئولین حکومتی و دولتی پیش نمی‌آمد.

من اینجا تأکید کنم که خوب است که این موفقیت‌هایی را که شما اینجا ذکر کردید، مردم بشنوند؛ یکی از کارهای دشمن تلاش روانی و جنگ روانی است. در کنار این جنگ اقتصادی، جنگ واقعی و حقیقی، دشمن یک جنگ روانی هم میکند، در همه‌ی زمینه‌های گوناگون از جمله زمینه‌های اقتصادی؛ خوب است مردم بدانند این موفقیت‌های شما را؛ رسانه‌ی ملی از زبان خود تولیدکنندگان [پخش کند]؛ حالا از زبان مسئولین دولتی چیزهایی پخش میشود لکن بهتر این است که از زبان خود تولیدکنندگان، خود فعالان اقتصادی چیزهایی گفته بشود، حقایقی بیان بشود و مردم از آنها مطلع بشوند.

اما گفتم آسیب‌ها. آمارهای اقتصادی دهه‌ی ۹۰ - آمارهای اقتصاد کلان کشور - حقاً و انصافاً خرسندکننده نیست: آمار مربوط به رشد تولید ناخالص داخلی، آمار مربوط به تشکیل سرمایه در کشور، آمار مربوط به تورم، آمار مربوط به رشد نقدینگی؛ اینها خرسندکننده نیست. آمار مربوط به تأمین ماشین‌آلات به هیچ وجه مطلوب نیست، یا مسکن و امثال اینها. اینها حقایقی است که اگر مسئولین میتوانند وضعیت را در جهت این آمارها به شکل بهتری هدایت کنند، یقیناً وضع اقتصاد کشور امروز خیلی بهتر بود. خب، آثار این حقایق در زندگی مردم هم نمود پیدا کرده. اینکه درباره‌ی معیشت مردم اظهار نگرانی میکنیم، مربوط به همین چیزها است. عامل این مشکلات هم صرفاً تحریم نیست؛ البته تحریم بلاشک مؤثر بوده اما صرفاً تحریم نیست؛ بخش مهمی ناشی از برخی تصمیم‌گیری‌های غلط یا کم‌کاری‌ها و امثال اینها است؛ میتوانست این جور نباشد.

به گفته‌ی همه‌ی صاحب‌نظران - چه صاحب‌نظران داخل کشور و چه صاحب‌نظران اقتصادی خارجی - کشور ما از ظرفیت بزرگ اقتصادی برخوردار است؛ یعنی ما از لحاظ اقتصادی میتوانیم وضعی را که امروز داریم چندین برابر بهتر داشته باشیم. این امکانات وجود دارد، ما سرمایه‌ها و ذخیره‌های فراوانی داریم، ظرفیتهای فراوانی هست که بایستی مدیران کارآمد و پُرکار و دلسوز از این ظرفیتهای استفاده کنند. نمونه‌های موفق هم در اقتصاد هستند؛ همین شماها، این کسانی که آمدند صحبت کردند، دوستانی که صحبت کردند، اینها نمونه‌های موفقند دیگر؛ اینها از همین ظرفیتهای موجود کشور استفاده کردند؛ پس نمونه‌های موفق بحمدالله داریم.

و بنگاه‌هایی که منتظر رفع تحریم نماندند. یکی از نکاتی که در این صحبت‌ها شما میتوانستید استفاده کنید - اگر چه

[خودشان] تصریح نکردند اما واقعیت این است - [این است که] اینها هیچ کدام برای پیشرفت منتظر نماندند که تحریمها برداشته بشود یا مذاکرات فلان جا به یک نتیجه‌ای برسد؛ نه، کار خودشان را کردند، تلاش خودشان را کردند و به این نتایج خوب هم رسیدند. این همان حرفی است که من همیشه تکرار میکنم که اقتصاد کشور و فعالیتهای اقتصادی کشور را شرطی نکنید؛ متوقف به فلان قضیه‌ای که در اختیار ما نیست نکنید؛ همت خودمان را، نیاز خودمان را به کار ببندیم. و بحمدالله از این جهت ما ظرفیتهای بسیار خوبی داریم.

خب، توصیه‌هایی که در این زمینه بنده عرض کردم به مسئولین و مانند اینها، توصیه‌های زیادی است که حالا نمیخواهیم آن توصیه‌ها را تکرار کنیم. بنده از نظر مشاوره‌ای متخصصان و کارشناسان همیشه حداکثر استفاده را میکنم؛ یعنی برای کارشناس و متخصص در زمینه‌های گوناگون - از جمله حالا زمینه‌ی مسائل اقتصادی - ارزش قائم؛ گوش میکنم به حرفشان و آنچه از نظر کارشناسان استفاده میشود، آن را به مردم، به آحاد جامعه، به مسئولین کشور منعکس میکنم.

حالا مثلاً فرض کنید در باب بهبود فضای کسب و کار، حذف مقررات غیر ضرور و مزاحم، آسان‌سازی دریافت مجوز - مجوزهای اشتغال - ایجاد پنجره‌ی واحد برای اخذ مجوز - که حالا یک مقداری، تا یک حدودی اینها انجام گرفته لکن آن جور که باید و شاید انجام نشده - یا ثبات قوانین، قابل پیش‌بینی کردن اقتصاد - جوری بشود که فعال اقتصادی بتواند محاسبه کند، بتواند پیش‌بینی کند - امنیت سرمایه‌گذاری، تأکید بر سیاستهای تشویقی برای فعالیتهای مولد، تأکید مکرر بر دانش‌بنیان کردن زنجیره‌ی تولید در کشور، مبارزه با فساد، حمایت از صنایع داخلی، جلوگیری قاطع از قاچاق که این یکی از آن کارهای لازم است که من به مسئولین تأکید میکنم، جدی بگیرید این قضیه را؛ جدی بگیرید؛ مبارزه‌ی با قاچاق باید کاملاً قاطع و بی‌رحمانه باشد. ملاحظه کنید که حالا این جنس فلان است، بیاوریم استفاده کنیم؛ نه، من گفتم جنس لوکس وارد شده را که [به صورت] قاچاق وارد کرده، بیندازید زیر دستگاه خردکننده، خردش کنید! والا اگر چنانچه آن را به صورت دیگری وارد بازار کردید، همان میشود؛ صنعت داخلی لطمه میخورد؛ و از این قبیل. ایجاد بازارهای بین‌المللی جدید برای تولیدات خودمان، و بحث کسر بودجه، انضباط مالی دولت؛ این حرفهایی که همیشه تکرار کرده‌ایم. خب برخی از این توصیه‌ها مورد عمل قرار گرفته و نتایج هم داشته، بعضی هم نه، مورد توجه قرار نگرفته. بحث [کاهش] مقررات و مانند اینها واقعاً مورد توجه قرار نگرفته؛ [مثلاً] یک آماری به من دادند که از سال ۹۷ تا ۱۴۰۰، فقط در بخش گمرک ۱۵۰۰ بخشنامه صادر شده! خب به کدام عمل کنند؟ کدام را بخوانند؟ بایستی جدی با این چیزها مقابله کرد، مواجهه کرد.

خب حالا حرف ما درباره‌ی تولید؛ ما در این چند سال اخیر روی تولید خیلی تکیه کرده‌ایم و معتقدم تولید خیلی تأثیر دارد که حالا شماها خوب میدانید، من هم اجماًلاً خواهم گفت. آنچه من حالا در مرتبه‌ی اول میگویم این است که تولید یک جهاد است: اَشْهَدُ اَنْكَ جَاهِدْتَ فِي اللّٰهِ حَقَّ جِهَادِهِ؛ (۳) این را به ائمه‌ی هدی (علیهم السلام) خطاب میکنیم و همیشه میگوییم؛ جهاد! امروز تولید جهاد است؛ چرا؟ برای خاطر اینکه در معنای جهاد مکرر گفته‌ایم که جهاد عبارت است از آن تلاشی که ناظر به حمله‌ی دشمن و تحرک دشمن باشد؛ در مقابل دشمن باشد. هر تلاشی جهاد نیست؛ تلاشی که متوجه به حمله‌ی دشمن است، این جهاد است.

خب، امروز دشمنی دشمنان در مورد اقتصاد کشور از این واضح‌تر؟ دشمن از دو طرف وارد شد که تولید کشور را به زانو در بیاورد؛ یکی از جهت نفت و گاز بود که خب مهم‌ترین منبع ارزی کشور محسوب میشد؛ یکی هم از ناحیه‌ی

مبادلات بود؛ یعنی چیزی عاید کشور از ناحیه‌ی نفت و گاز که منشأ مهم و منبع مهم ارزی است، نشود؛ مبادلات با دنیا هم محدود بشود، مشکل درست بشود، دچار تحریم بشود. یعنی در واقع تولید به زمین بخورد، به زانو دربیاید، بکلی از بین برود؛ معنایش این است دیگر. وقتی شما ارز نداشتید، مشتری خارجی هم نداشتید، دیگر تولید معنا ندارد؛ هدفشان این بود. خب در مقابل این هدف، در مقابل این دشمنی صریح، هر کسی که اقدام بکند، جهاد کرده؛ شما تولیدگرها در این زمینه دارید عمل میکنید؛ این جهاد است. بنابراین به این نکته توجه کنید که یک کار این جوری است. اگر نیت شماها خدمت به کشور، خدمت به مردم برای خاطر خدا باشد، این بزرگ‌ترین عبادتها است که دارید انجام میدهید.

البته دشمن خوشبختانه نتوانست سنگر تولید را به شکست بکشانند و فتح بکند؛ نتوانست؛ بله، به معیشت مردم مشکل وارد شد، ضربه‌هایی وارد شد، اما نتوانست در این چند سال [سنگر تولید را به شکست بکشانند] که نمونه‌اش را شماها دارید عملاً نشان میدهید. خب خوشبختانه امروز خود آن دشمن اعتراف میکند که سیاست فشار حداکثری به شکست خفت‌بار آمریکا منتهی شد؛ اینها تعبیرات وزارت خارجه‌ی آمریکا است که سخنگوی‌شان همین چند روز قبل از این اعلام کرد؛ گفت سیاست فشار حداکثری علیه ایران به شکست خفت‌بار آمریکا منتهی شد؛ این تعبیر او است. الحمدلله؛ این به خاطر تلاشی بود که در کشور بحمدالله انجام شد. این شکست را در واقع شما کارآفرینان و کارگران بر دشمن تحمیل کردید.

یک نکته این است که من سال گذشته اعلام کردم «جهش تولید». (۴) جهش تولید اهمیت دارد چون اگر واقعاً تولید را بتوانید جهش بدهید، همه‌ی شاخصهای اقتصادی مهم کشور تغییر پیدا میکند، تحول پیدا میکند؛ تولید این جوری است؛ یعنی اشتغال پایدار به وجود می‌آید، بیکاری کاهش پیدا میکند، صادرات رونق پیدا میکند، درآمد ارزی برای کشور فراهم میشود، نرخ تورم کاهش پیدا میکند؛ علاوه بر اینها استقلال اقتصادی در کشور به وجود می‌آید و این موجب عزت ملی است - کشورها با استقلال اقتصادی، با توانایی‌های اقتصاد داخلی‌شان افتخار میکنند و سربلند میشوند - عزت و امنیت ملی را تأمین میکند، اعتماد به نفس ملی را بالا میبرد و اقتصاد کشور را در مقابل تکانه‌هایی که از بیرون تحمیل میشود یا در داخل به وجود می‌آید حراست میکند و حفظ میکند، که البته در سیاست اقتصاد مقاومتی که اعلان شد، (۵) همه‌ی اینها در نظر گرفته شده و گفته شده.

یک نکته در این باب، مسئله‌ی کیفیت است. ما که به تولید تکیه میکنیم، مسئله‌ی ما فقط انبوه‌سازی نیست؛ کیفیت مسئله‌ی اساسی است. کیفیت تولید باید حتماً به عنوان یک اصل مورد توجه باشد؛ این غیر قابل اغماض است. اگر شما ملاحظه میکنید که از تولیدات داخلی حمایت میشود - حالا چه حمایت عملی [مثل] این حمایت‌های تعرفه‌ای و تسهیلات بانکی و امثال اینها، و چه حمایت‌های تبلیغاتی، [مانند] تأکیدی که بنده کردم و بعضی مسئولین کردند روی مسئله‌ی حمایت از تولید داخلی که اثر هم دارد و داشته - این باید به ارتقای کیفیت و همچنین ارتقای فتاوری منتهی بشود. مسئله‌ی فتاوری هم بسیار مهم است، لکن حالا فعلاً من تکیه‌ام روی مسئله‌ی کیفیت است که باید به ارتقای کیفیت محصولات منجر بشود.

ما در برخی از محصولات داخلی متأسفانه شاهد این هستیم که به کیفیت توجه نمیشود؛ این خیلی بد است. این همه حمایت در این طول این سالها از صنعت خودرو در کشور شده، [اما] کیفیت خودرو خوب نیست، مردم ناراضی‌اند، درست هم میگویند، حق با مردم است؛ یعنی اعتراض مردم به‌جا است. این صنعت نتوانسته رضایت

مشتری را جلب کند؛ باید شما بتوانید رضایت مشتری را جلب کنید. لذا مسئله‌ی کیفیت در درجه‌ی اول است. حالا اگر از این فضای حمایتی، هم برای ارتقای کیفیت استفاده نشود و هم سوءاستفاده بشود برای بالا بردن قیمت، این هم یک مشکل دیگر است؛ قیمت را بالا ببرند، کیفیت بالا نرود و ارتقا پیدا نکند اما این حمایت دولتی و تبلیغاتی و بانکی و غیره و جلوگیری از مثلاً رقابتهای خارجی موجب بشود که قیمت بالا برود؛ این خیلی چیز بدی است. حالا من گلیه میکنم از دوستانی که مسئولان کالاهای خانگی و لوازم خانگی هستند؛ ما از اینها حمایت کردیم و اسم آوردیم؛ شنیدم بعضی از اقلام دو برابر ارتقای قیمت پیدا کرده؛ چرا؟ این جور نبایستی با حمایتها برخورد بشود. خب اگر این جور ما کیفیت را بالا نبریم، چطور انتظار داریم که بازارهای خارجی را فتح کنیم؟ کیفیت خیلی مؤثر است؛ این یک نکته.

یک نکته‌ی دیگر در باب تولید این است که کشور به تولید اشتغال آفرین توجه ویژه‌ای بکند؛ بعضی از تولیدات کشور، تولیدات اساسی و مهمی است و نیاز حیاتی کشور است؛ مثلاً فرض کنید صنعت نفت، صنعت فولاد و امثال اینها، لکن اینها از لحاظ اشتغال آفرینی آن چنان که برخی از صنایع دیگر اشتغال آفرینی دارند، اینها ندارند. البته توجه به این صنایع اصلی لازم است، ضروری است، واجب است لکن غفلت از صنایع اشتغال آفرین یک مشکل بزرگی است، نبایستی این معنا پیش بیاید. دستگاه‌های دولتی، دستگاه‌های بانکی [باید] کاری بکنند که تولید به معنای واقعی کلمه در جهت ایجاد اشتغال باشد؛ چون مسئله‌ی اشتغال یک مسئله‌ی حیاتی است برای کشور. و همین صنایع مهم هم در حول و حوش خودشان میتوانند یک زنجیره‌ای از صنایع اشتغال آفرین، صنایع پایین‌دستی که غالباً هم اشتغال آفرین است به وجود بیاورند. مثلاً حالا در ذیل صنعت نفت، این صنایع پایین‌دستی انبوهی که وجود دارد که یک نمونه‌اش همین پتروپالایشگاه‌ها است که قانونش هم در مجلس در سال ۹۸ تصویب شد و به دولت وقت هم ابلاغ شد؛ منتها متأسفانه دنبال‌گیری نشده، باید دنبال‌گیری بشود. اینها، هم سرمایه‌های متوسط مردم را وارد میدان اشتغال میکند، هم اشتغال آفرین است؛ از این نمونه‌ها در صنایعی از قبیل صنایع فولاد و غیره هم وجود دارد. حمایت‌های بانکی، تسهیلات باید به این سمت حرکت بکند که به صنایع اشتغال آفرین بیشتر توجه بشود.

یک نکته‌ی دیگر این است که ما در این چند سال به صنایع دانش‌بنیان تکیه کردیم؛ بارها و بارها تکرار شده، گفته شده، حمایت شده؛ خب خوب هم بوده، یعنی چند هزار صنعت دانش‌بنیان و بنگاه دانش‌بنیان به وجود آمده، و تلاش‌های خوبی در این زمینه انجام گرفته، واحدهای کوچک و متوسط ایجاد شده؛ آنچه مورد غفلت قرار گرفته این است که ما صنایع بزرگ خودمان را دانش‌بنیان کنیم. صنعت نفت [باید] دانش‌بنیان بشود. ما در زمینه‌ی صنعت نفت دچار عقب‌ماندگی فتاوری هستیم. برخی از کشورهای منطقه از لحاظ نوع استخراج نفت و فتاوری‌ای که در این جور جاها به کار میرود از ما خیلی جلوترند؛ ما در این زمینه عقب‌ماندگی داریم.

خب این عقب‌ماندگی را چه کسی باید جبران کند؟ از چه کسی کمک بگیریم؟ حتماً باید یک شرکت خارجی بیاید برای ما فتاوری بیاورد؟ نه، من [به این] عقیده ندارم. خب می‌بینید شرکت‌های خارجی چه جوری عمل میکنند؛ نمی‌آیند یا می‌آیند [ولی] امانت‌دارانه عمل نمی‌کنند، یا می‌آیند [اما] به یک بهانه‌ای وسط کار رها میکنند، یا می‌آیند [ولی] سوءاستفاده میکنند. من البته با آمدن شرکت خارجی به طور کلی مخالف نیستم لکن بایستی انتخاب کنیم. عقیده‌ی من این است که مجموعه‌های کارآمد داخلی میتوانند این کار را برای ما انجام بدهند؛ عقیده‌ی من این است. به نظر من اگر حالا مثلاً [مسئولین] صنعت نفت از جوانها درخواست کنند و نظرات آنها را بگیرند و کمکهایی را که لازم دارند، منعکس کنند به جوانهای دانش‌آموخته و دانشمند و خوش استعداد و علاقه‌مند ما، قطعاً [اینها]

میتوانند مشکلات زیادی را برطرف کنند. نمونه‌های معدودی از آن را ما از نزدیک مشاهده کرده‌ایم؛ مثلاً یک جمع جوان آمدند پیش من گفتند ما فلان کارها را در زمینه‌ی نفت میتوانیم انجام بدهیم؛ ما اینها را متصل کردیم به وزارت نفت - مال یکی دو سال قبل است؛ قبل از کرونا- و کارهای مهمی را انجام دادند و مسئولین آن روز وزارت نفت تشکر کردند، گفتند اینها کارهای بزرگی را برای ما توانستند انجام بدهند. نباید گمان کنیم که ارتقاء فتاوری در صنایع گوناگون ما، از قبیل مثلاً فرض کنید همین صنعت نفت و غیره، فقط به وسیله‌ی کمپانی‌های خارجی باید انجام بگیرد؛ نه، از جوانهای دانشمند کار بخواهید، آنها را به حمایت خودتان دلگرم کنید، خواهید دید که از آنها کار برمی‌آید، برای شما بهترین فرآورده‌ها را فراهم میکنند؛ به نظر من این جور است.

هر جایی که به جوانهای ما اعتماد شد و از آنها کار خواسته شد، واقعاً درخشیدند؛ به معنای واقعی کلمه درخشیدند؛ در همه‌ی بخشها، از واکسن کرونا بگیرد تا موشک نقطه‌زن. در مورد واکسن کرونا بهترینش را فراهم کردند، در مورد موشک نقطه‌زن هم دقیق‌ترینش را تولید کردند، در مورد صنعت نانو جزو ردیفهای اول قرار گرفتند، در زمینه‌ی ستول‌های بنیادی، آن روزی که در دنیا کشورهایی که این کار را داشتند نادر بودند، خودشان را توانستند در ردیفهای جلو قرار بدهند در این دانش مهم و فتاوری بسیار مهم زیستی؛ در زیست‌فتاوری به طور کلی کارهای برجسته‌ای را انجام دادند. جوانهای ما میتوانند کار انجام بدهند. به نظر من میتوانند. این استعدادها را قدر بدانیم و از آنها کار بخواهیم؛ چرا نتوانند در زمینه‌ی استخراج نفت کارهای مهم را انجام بدهند؟ چرا؟ میتوانند، قطعاً میتوانند؛ [اگر] از آنها کار خواسته بشود، به آنها کمک بشود، حمایت بشوند، میتوانند کار انجام بدهند.

یک نکته‌ی دیگر که البته این را هم قبلاً ما مکرراً گفته‌ایم اما حالا که مسئولین محترم دولتی اینجا هستند باز هم تأکید میکنم که اعتبارات بانکی را به سمت تولید هدایت کنید؛ این را از بانک‌ها بخواهید؛ بانک‌ها را موظف کنید؛ بانک مرکزی میتواند در این زمینه به طور جدی فعال بشود. فاصله‌ی بین رشد نقدینگی در کشور و رشد تولید ناخالص ملی ما یک فاصله‌ی نجومی است؛ چرا؟ چرا باید اعتبارات جوری مصرف بشود که به این انبوه نقدینگی بینجامد و در رشد تولید کشور تأثیری نداشته باشد؟ این وضع باید تغییر پیدا کند؛ این دیگر کار مسئولین محترم دولتی است؛ این از جناب آقای مخبر که خب الحمدالله ایشان فرد توانایی هستند و دیگر مسئولین اقتصادی کشور انتظار هست که این کار را دنبال کنند؛ یعنی تعامل با بانک‌ها را متوقف کنید به همین موضوع که اعتباراتی که داده میشود به سمت تولید برود؛ نظارت بانک مرکزی بر این کار قطعاً تأثیر خواهد داشت؛ این مسئله‌ی کلیدی مهمی است. این هم یک مطلب.

یک مطلب دیگر هم درباره‌ی مسائل مربوط به کشاورزی است. خب اینجا کشت گلخانه‌ای را گفتند، تصویرهایی هم که نشان دادند، تصویرهای جالب توجهی بود؛ مطالبی که گفته شد مطالب خوبی بود. البته این کشتهای گلخانه‌ای و مانند اینها مهم هم هست، لکن با کشت گلخانه‌ای کشور را نمیشود اداره کرد. ما خاک داریم، زمین داریم، آب داریم؛ بایستی نوع مصرف بهینه را پیدا کرد. از نابود شدن خاک باید جلوگیری کرد؛ از هدر رفتن آب باید جلوگیری کرد؛ آب هدر میرود. من می‌شناسم افرادی را که در همین زمینه‌ی استفاده‌ی از آب و خاک طرحهایی دارند که حداقلش این است که قابل آزمون است؛ باید به اینها گوش کرد؛ باید از اینها همکاری خواست تا ما بتوانیم کشاورزی کشور را رونق بدهیم؛ دانش‌بنیان کنیم کشاورزی را.

ما فارغ‌التحصیل کشاورزی کم نداریم در کشور. من یک وقتی به یکی از شهرستان‌ها که مسافرت کرده بودم، آنجا

به من گفتند که در این شهر هیچ دانش‌آموخته‌ی کشاورزی بیکار نیست؛ و زیاد هم بودند؛ گفتند ما تعداد زیادی دانش‌آموخته‌ی کشاورزی داریم که هیچ کدام بیکار نیستند؛ همه‌ی اینها در مزارع و در کشتزارهای گوناگون و کارهای کشاورزی به کار گرفته شده‌اند و کشاورز از نظراتشان استفاده میکند؛ یعنی فایده‌اش را میبیند، مشاهده میکند و فایده برایش نقد است. کشاورزی را فتاورانه کنیم و صرفه‌جویی در آب را به معنای جدی کلمه دنبال کنیم. این هم این مسئله.

آن مطلبی هم که اول گفتم راجع به نقشه‌ی راهبردی، نقشه‌ی کلان راهبردی صنعت، خیلی چیز مهمی است؛ این را دنبال کنید. ما نیاز داریم به این که سندی تهیه بشود؛ در این زمینه باید سند نقشه‌ی راهبردی صنعتی کشور را تهیه کنید و این را تصویب کنید. یکی از دوستان اشاره کردند که با رفت و آمد دولتها و تغییر دولتها، [برنامه] نباید تغییر پیدا کند. اینها اگر چنانچه به صورت یک سند مصوب قانونی مستمری در دسترس باشد، از آن در طول سالهای متمادی استفاده میشود. خب حرفهای دیگری هم هست، [اما] دیگر جلسه یک قدری طول کشیده، زمان هم تمام شده.

امیدوارم ان شاء الله خدای متعال به همه‌ی شماها توفیق بدهد، کمک کند. من از همه‌ی دوستانی که در زمینه‌ی تولید و فعالیتهای تولیدی اقتصادی تلاش میکنند، صمیمانه تشکر میکنم و از برادرانی که در دولت مسئول هستند، مسئول بخشهای مختلف هستند یا در مجلس، برادرانی که در مجلس در کمیسیون‌های ذی‌ربط فعال هستند درخواست میکنم به این مسئله‌ی مهم، [یعنی] مسئله‌ی تولید در کشور توجه ویژه بکنند، عنایت خاص بکنند، مزاحمتها و موانع را برطرف کنند.

امسال ما گفتیم «پشتیبانی‌ها و مانع‌زدایی‌ها»؛ (۶) حالا پشتیبانی یک مقوله است، به نظر من مانع‌زدایی از پشتیبانی هم بالاتر است؛ یعنی این موانعی را که وجود دارد در راه تولید، برطرف کنید؛ میتوانید برطرف کنید و خب بحمدالله مسئولین دولتی کار میکنند؛ من میبینم تلاش حقیقتاً مستوفایی انجام میدهند؛ این تلاش را ادامه بدهید، با واقعیات جامعه آن تلاش را منطبق کنید، این موانع را برطرف کنید. ان شاء الله بعد از گذشت مدتی نه چندان طولانی آثارش در زندگی مردم محسوس خواهد بود. از خداوند متعال برای همه‌ی شما توفیق مسئلت میکنم و لطف و رحمت الهی را برای روح مطهر امام بزرگوارمان و شهدای بزرگوارمان از خداوند متعال طلب میکنم و فیض الهی را برای کشور ایران، ملت ایران و مسئولین کشور مسئلت میکنم.

والسلام علیکم ورحمة الله و برکاته

۱) در ابتدای این دیدار چهارده نفر از فعالان بخشهای مختلف تولید به بیان نظرات و دیدگاه‌های خود پرداختند.
۲) آقای محمد مخبر

۳) مصباح‌المتجهّد و سلاح‌المتعبّد، ج ۲، ص ۷۳۸

۴) بیانات به مناسبت حلول سال نو (۱۳۹۹/۱/۱)

۵) ابلاغ سیاستهای کلی اقتصاد مقاومتی (۱۳۹۲/۱۱/۲۹)

۶) بیانات به مناسبت حلول سال نو (۱۳۹۹/۱۲/۳۰)